

TURINYS

Santrumpos	6
Apibrėžimai	8
Ižanga	9
1. Ūminio skausmo valdymas ir gydymo reikšmė	10
1.1. Skausmo poveikis	10
1.2. Skausmo intensyvumo vertinimas	11
1.3. Ūminio pooperacinio skausmo vystymasis	12
1.4. Asocijuota sisteminė analgezija	14
2. Paciento sutikimo procesas	16
2.1. Priešoperacinis laikotarpis	17
2.2. Reikalavimai paciento sutikimui	17
3. Saugi regioninė anestezija	19
3.1. Anesteziologo konsultacijos tikslai	19
3.2. Priešoperacinis pasiruošimas	20
4. Pagrindinės regioninių blokadų atlikimo taisyklės	22
4.1. Kontraindikacijos	22
4.2. Sedacija	24
4.3. Blokados atlikimas	24
4.4. Stebėsena	25
4.5. Bendrosios anestezijos - regioninės anestezijos chronologija	26
4.6. Rekomendacijos kamieninių bei rezginių blokadų atlikimo technikai	26
4.7. Kaip elgtis atsiradus problemoms?	28
5. Vietiniai anestetikai	30
5.1. Nervinio laidumo fiziologija	30
5.2. VA savybės	31
5.3. VA deriniai	32
5.4. Adjuvantai	33
5.4.1. Adrenalinas	33
5.4.2. Opioidai	33
5.4.3. Klonidas	34
5.4.4. Neostigminas	34
6. Nepageidaujami vietinių anestetikų poveikiai	35
6.1. Paciento priežiūra	36
6.2. Intoksikacijos prevencija	40

7.	Periferinės nervų blokados	42
7.1.	Rekomendacijos periferinėms bei kamieninėms viršutinių galūnių blokadoms..	42
7.1.1.	Peties chirurgijai	42
7.1.2.	Žasto žemiau vidurinio trečdaliao chirurgijai	44
7.1.3.	Alkūnės chirurgijai	44
7.1.4.	Dilbio bei plaštakos ortopedinei ir kraujagyslių chirurgijai	45
7.2.	Rekomendacijos periferinėms bei kamieninėms apatinių galūnių blokadoms	47
7.2.1.	Klubo ir šlaunies chirurgijai	47
7.2.2.	Kelio chirurgijai	47
7.2.3.	Blauzdos ir durnos chirurgijai	49
7.2.4.	Pėdos chirurgijai	49
8.	Perineurinių kateterių naudojimas ir priežiūra. Paciento kontroliuojama analgezija (PKA) ir infuzinės pompos	51
8.1.	Tęstinio pooperacinio paciento kontroliuojamo skausmo malšinimo metodas	51
8.2.	Kateterių priežiūra.....	53
8.3.	Specifinė kateterių lokalizacija	56
9.	Centrinės nervų blokados.....	58
9.1.	Epidurinė anestezija	59
9.1.1.	Epidurinės anestezijos atlikimas	60
9.1.2.	Opioidų skyrimas epiduraliai	61
9.1.3.	Klinikiniai „perliukai“	63
9.1.4.	Epidurinės anestezijos dozės apskaičiavimas	65
9.1.5.	Epidurinės anestezijos komplikacijos	65
9.2.	Spinalinė anestezija	67
9.2.1.	Spinalinės anestezijos dozės apskaičiavimas	68
9.2.2.	Vienpusė spinalinė anestezija	68
9.2.3.	Spinalinės anestezijos pavojai	69
9.2.4.	Spinalinės anestezijos komplikacijos	73
10.	Regioninė anestezija ir nutukę pacientai.....	77
10.1.	Medikamentai	78
10.2.	Techniniai aspektai.....	79
10.3.	Šalutiniai poveikiai ir komplikacijos	79
10.4.	Gerosios praktikos rekomendacijos.....	81
11.	Kaip elgtis atsiradus neurologinėi komplikacijai po regioninės anestezijos?	83
11.1.	Įtarus neurologinę komplikaciją.....	84
11.2.	10 elektrofiziologinio tyrimo reikalavimų.....	84
11.3.	Neurologinių komplikacijų po regioninės anestezijos gydymas	85
11.4.	Prevencija	85
12.	Ar analgezija maskuoja komplikacijas?.....	88

12.1. Kompartmento arba „ložės“ sindromas	88
12.1.1. Etiologija	88
12.1.2. Požymiai ir simptomai	88
12.1.3. Patofiziologija	89
12.1.4. Gydymas	89
12.1.5. Prevencija	90
13. Regioninė anestezija ambulatorinėje chirurgijoje	91
13.1. Pacientų atrankos kriterijai	91
13.2. Priežiūros strategija	92
13.3. Išrašymo kriterijai	93
13.4. Stebėsena	94
14. Regioninė anestezija nėštumo laikotarpiu ir gimdymo metu	96
14.1. Fiziologiniai nėščiųjų pokyčiai	96
14.2. Rizika vaisiui operuojant nėštumo laikotarpiu	98
14.3. Nugaros skausmas	99
14.4. Gimdymo skausmo malšinimas	99
14.5. Preeklampsijos ir eklampsijos patofiziologija	100
14.6. Cezario pjūvis, sukėlus regioninę anesteziją	103
14.6.1. Planinė cezario operacija	103
14.6.2. Reliatyvios skubos cezario pjūvio operacija	105
14.7. Galvos skausmų diferencinės diagnostikos svarba	106
15. Regioninė anestezija ir antikoagulantai	108
Prevencija	114
Uždavinių sprendimai	115
Rekomenduojama literatūra	117
Dalykinė rodyklė	122